

23-24 листопада 2022 року,
Тернопіль, ТНТУ

УДК 330.3

Наталія Мариненко, д.е.н., професор

Тарас Ерстенюк

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Nataliia Marynenko, Doctor of Sciences (Economics), Professor

Taras Ersteniuk

Ternopil Ivan Puluja National Technical University, Ukraine

SOCIO-ECONOMIC CONSEQUENCES OF THE WAR IN UKRAINE

Наслідки війни призводять до дезінтеграції суспільства, значної шкоди інфраструктурі, руйнування, незахищеності та значного економічного впливу. Російське вторгнення в Україну призведе до масових труднощів і негативних наслідків для здоров'я серед цивільного населення. Наслідком війни в Україні також стало численне переміщення населення як всередині країни, так і за її межі – понад 9 млн людей перетнули кордон з України з часу російського вторгнення до країни (Reuters, 2022).

Суспільство зіткнеться з новими викликами воєнного часу – буде дефіцит товарів, збої в ланцюзі поставок, зростання цін, уповільнення темпів економічного зростання, втрата робочих місць, результатом чого стане світова рецесія. В результаті конфлікту у багатьох країнах спостерігатимемо високий рівень інфляції.

Станом на вересень 2022 року, згідно даних KSE Institute (KSE Institute, 2022, Векуа, 2022, Гордійчук, 2022), загальна сума прямих задокументованих збитків житловій та нежитловій нерухомості, іншій інфраструктурі України від російської агресії склала понад 127 млрд дол. США (за вартістю заміщення). З лютого по вересень 2022 року окупантами було пошкоджено, зруйновано або захоплено 135,8 тис приватних та багатоквартирних будинків, 412 підприємств, 978 медзакладів, 616 адмінбудівель, 1270 шкіл, 786 дитсадків, 775 об'єктів культури, 80 релігійних споруд, 149 закладів туризму та 153 спортивні об'єкти, 2910 торговельних точок, 19 аеропортів та цивільних аеродромів, 110 залізничних вокзалів і станцій, 315 мостів і мостових переходів державного, місцевого або комунального значення, 10 ТЕЦ, 322 котельні. Втрати активів бізнесу становлять щонайменше \$9,9 млрд і продовжують зростати. Економічні санкції можуть спричинити соціальні занепокоєння та матеріальні труднощі, а також скорочення поставок ліків, щеплень і запасних частин до медичного обладнання.

Світові ціни на продовольство, нафту та матеріали можуть і вже значно зростають, адже українська інфраструктура серйозно пошкоджена, а санкції на російський експорт товарів будуть продовжені. Це матиме вплив на психологію та психічне здоров'я людей у глобальному вимірі, які

по всьому світі читають новини, бачать жертв окупантів, людей, що ховаються в укриттях, тривожні зображення та відео будівель, які пошкоджені унаслідок обстрілів цивільної інфраструктури у населених пунктах.

Збитків зазнає система охорони здоров'я внаслідок руйнування інфраструктури цієї сфери. Через обмежений простір для зберігання та витрати на підтримку великих запасів більшість лікарень рідко зберігають запаси ліків і витратних матеріалів довше кількох днів. Крім того, маршрути постачання були порушені. Внаслідок російсько-української війни заклади охорони здоров'я в усьому світі можуть помітити різке подорожчання деяких товарів медичного призначення.

Російсько-українська війна впливає на зростання продовольчих цін, однак наслідки будуть більш гострими у вигляді його дефіциту в інших частинах світу через порушення поставок Україною зернових, що поставить країни з низьким рівнем доходу під загрозу голоду, а людей – під загрозу харчової бідності. Україна та росія є важливими експортерами зерна (пшениця, овес, жито), а також ячменю, соняшникової олії та кукурудзи у всьому світі.

Війна, розпочата сусідом-агресором, та її наслідки прямо чи опосередковано нанесуть шкоду усьому світу в енергетичній, фінансовій, виробничій, продовольчій та інших сферах.

Виклики, з якими зіткнулися Україна та цивілізовані країни, вимагають перебудови існуючої системи управління нашою державою і створення економіки XXI століття, використовуючи ті нові можливості, які з'явилися у результаті героїчного протистояння з ворогом, ідентифікації нації та безпрецедентної підтримки усього світу.

Перелік використаної літератури:

1. Векуа Софіко. Збитки України від російської агресії становлять понад \$127 млрд. Дослідження. URL: https://tvoemisto.tv/news/zbytky_ukrainy_vid_rosiyskoi_agresii_stanovlyat_ponad_127_mlrd_doslidzhennya_138826.html.

2. Гордійчук Дана. Збитки України від війни перевищили \$127 мільярдів у вересні – KSE. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/10/21/692884/>.

3. Проєкт KSE Institute «Росія заплатить». URL: <https://damaged.in.ua/damage-assessment>.

4. Reuters. Over 9 million border crossings registered from Ukraine – UN agency. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/over-9-million-border-crossings-registered-ukraine-un-agency-2022-07-13/>.